

УДК 780.082.4:780.614.331:785.11
 DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-1-16>

Юлія КАПЛІЄНКО-ІЛЮК,
 orcid.org/0000-0002-6114-9680

доктор мистецтвознавства, доцент,
 професор кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності
 Дніпропетровської академії музики імені Михайла Глінки
 (Дніпро, Україна) yuliyakaplienko@gmail.com

ПОЛІСТИЛІСТИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНЦЕРТІ ДЛЯ СКРИПКИ З ОРКЕСТРОМ ЛЕОНІДА ЗАТУЛОВСЬКОГО

У статті досліджуються особливості музичної форми концерту для скрипки з оркестром буковинського композитора сучасності – Леоніда Затуловського. На прикладі цього твору здійснено висновки про характерні риси жанру, де виявилися принципи полістилістики, що стали однією з ознак композиторської школи Буковини. При підготовці статті використовувалися такі методи дослідження: біографічний, історичний, культурологічний, методи музикознавчого аналізу та теоретичного узагальнення.

Аналіз творчої спадщини Л. Затуловського, зокрема концертних жанрів, дозволив виявити нові деталі творчості митця та підтвердити думку про полістилістичне мислення буковинських композиторів. Концерт для скрипки з оркестром демонструє віртуозний тип жанру, що пов'язано з виконавськими можливостями скрипки. Композитор підкреслює імпровізаційність інструменту, доручаючи йому характерні прийоми гри, зокрема складні пасажі, стрибкоподібний рух мелодичної лінії, подвійні ноти та віртуозні каденції. З'ясовано, що музичні теми виконуються, поряд з скрипковим соло, переважно струнною групою оркестру. Тематизм концерту заснований на стилізації народних мелодій, які композитор переінтонує, залишаючи незмінним стиль пісенно-танцювального фольклору Буковини. Таким чином у творі поєднано особливості музики різних народів, що населяють буковинський край, зокрема українців та румунів. Здійснено висновок про народно-побутовий тип симфонізму, що проявився і в загальній концепції концерту Затуловського. Водночас, ці особливості поєднано з характерними класичними традиціями західноєвропейської музики. Композитор використав типову тричастинну форму концертного циклу, але, уникаючи сонатної форми, надає перевагу рондоподібним, а також варіаційним принципам розвитку, підкреслюючи народні витоки творчої ідеї.

Отже, скрипковий концерт Л. Затуловського демонструє поєднання українських національних традицій та європейських класичних форм, що забарвлені колоритом місцевого буковинського фольклору. Такого роду симбіоз вказує на сталість полістилістичних тенденцій творчості композиторів Буковини.

Ключові слова: мистецтво Буковини, музичні жанри Буковини, скрипковий концерт, рапсодія, полістилістика, музика Затуловського.

Yuliya KAPLIYENKO-ILIUK,
 orcid.org/0000-0002-6114-9680

Doctor of Science in Art Criticism, Associate Professor,
 Professor at the Department of Musicology, Composition and Performance
 Dnipropetrovsk Academy of Music named after Mykhailo Glinka
 (Dnipro, Ukraine) yuliyakaplienko@gmail.com

POLYSTYLISTIC TENDENCIES IN THE VIOLIN CONCERT WITH ORCHESTRA BY LEONID ZATULOVSKY

The article is a study of the peculiarities of the musical form of the concerto for violin and orchestra by the contemporary Bukovynian composer Leonid Zatulovsky. On the example of this work, there have been made conclusions about the characteristic features of the genre, where the principles of polystylistics, which became one of the features of the Bukovynian school of composers, were revealed. When preparing the article, the following research methods were used: biographical, historical, cultural, musicological analysis and method of theoretical generalization.

The analysis of the artistic heritage of L. Zatulovsky, in particular concert genres, made it possible to reveal new details of the artist's work and confirm the opinion about the polystylistic thinking of Bukovynian composers. Concerto for violin with orchestra demonstrates a virtuosic type of genre, which is related to the performance capabilities of the violin. The composer emphasizes the improvisational nature of the instrument, entrusting it with distinctive performance techniques, including complex passages, leaping movement of the melodic line, double notes and virtuosic cadences. It has been found that the musical themes are performed, along with the violin solo, mainly by the string group of the orchestra. The theme of the concert is based on the stylization of folk melodies, which the composer reintones, leaving

the style of song and dance folklore of Bukovyna unchanged. In this way, the work combines the features of the music of various peoples inhabiting the Bukovynian region, in particular Ukrainians and Romanians. A conclusion has been made about the folk-household type of symphonism, which was also manifested in the general concept of Zatulovsky's concert. At the same time, these features are combined with the characteristic classical traditions of Western European music. The composer used the typical three-part form of the concert cycle, but, avoiding the sonata form, gave preference to rondo-like and variational principles of development, emphasizing the folk origins of the artistic idea.

Thus, L. Zatulovsky's violin concerto demonstrates a combination of Ukrainian national traditions and European classical forms, coloured with the flavour of local Bukovynian folklore. This kind of symbiosis indicates the constancy of polystylistic tendencies in the work of Bukovynian composers.

Key words: art of Bukovyna, musical genres of Bukovyna, violin concerto, rhapsodies, polystylistics, music of Zatulovsky.

Постановка проблеми. Буковинська професійна музика другої половини ХХ – початку ХХІ століття лише останнім часом вливається у концертно-виконавський і науковий простір України та світу. Водночас, представники сучасної композиторської школи Буковини вже довгий час працюють над створенням власного композиторського стилю. Аналізуючи творчість Й. Ельгісера, Л. Затуловського, Ю. Гіни та інших, було знайдено можливості виявлення стильових парадигм композиторського мислення представників місцевого творчого осередку. З'ясувалося, що їх творчі пріоритети сформували явище полістилістики в музичному мистецтві краю, де поєднано традиції народної та професійної творчості різних народів багатонаціональної Буковини. Отже, продовження дослідження творчості Леоніда Затуловського, зокрема його концертних жанрів, дозволяє підтвердити вище зазначену думку та виявити нові деталі стилю талановитого буковинського композитора.

Аналіз досліджень. Творчість буковинських композиторів, специфіка розвитку симфонічної та скрипкової музики краю, особливості концертного жанру не мають достатнього рівня дослідження. Творчість композиторів Буковини тривалий час не мала належного висвітлення в українському музикознавстві, а сучасні митці краю маловідомі. Творча спадщина Л. Затуловського має значну популярність серед виконавців Буковини та зарубіжжя. Найбільш відомими творами академічної музики композитора стали: симфонічна сюїта «Блукаючі зірки» (Леонід Затуловський, 2019), Буковинські рапсодії. Проте, лише в останні роки його творчістю зацікавилися науковці. Окремі відомості про життя і творчість Л. Затуловського можна знайти в періодиці та довідкових виданнях, зокрема в книзі «Буковинські композитори» (2011). Твори Л. Затуловського стали об'єктом дослідження наукових розвідок Ю. Каплієнко-Ілюк (2018), творчості композитора присвячена частина монографії «Музичне мистецтво Буковини: стильові парадигми композиторської твор-

чості ХІХ – початку ХХІ ст.» (Каплієнко-Ілюк, 2020). Однак, музична спадщина буковинського композитора потребує подальшого вивчення, аналізу, упорядкування та видання з метою розповсюдження та популяризації його оригінальної музики, що відрізняється самобутнім стилем творчого мислення.

Мета статті. Основна мета цієї роботи – музикознавчий аналіз концерту для скрипки з оркестром Л. Затуловського, виявлення особливостей жанру та здійснення висновків про особливості стилю буковинського композитора.

Виклад основного матеріалу. У 2013 році Леонід Затуловський створив концерт для скрипки з оркестром (до мінор), який став одним із вершин зрілої творчості композитора. Задум концерту виник у результаті замовлення народним артистом України, скрипалем Павлом Чоботівим. Прем'єрне виконання концерту відбулося тільки через два роки після його створення – 21 лютого 2015 р.; в залі Чернівецької обласної філармонії імені Д. Гнатюка він прозвучав у супроводі камерного оркестру. Твір отримав дещо іншу інтерпретацію щодо початкового задуму композитора, але не втратив основної ідеї та оригінальності.

Композитор відповідально і натхненно підійшов до створення скрипкового концерту, залишивши основні характеристики жанру та застосувавши в ньому власну майстерність, яку композитор набув протягом багатьох років творчості. Концерт долучається до жанрової палітри музики буковинського композитора, доповнюючи перелік творів великої форми, зокрема фортепіанної та скрипкової галузі. Л. Затуловський до створення свого концерту для скрипки «прийшов» у досить зрілому віці, застосувавши в ньому майстерність і досвід, здобуті протягом всього творчого життя.

Концерт постає у вигляді тричастинного циклу, демонструючи віртуозний різновид жанру, де соло скрипки здебільшого домінує при експонуванні та розвитку тематичного матеріалу, підпорядковуючи фактуру симфонічного оркестру, який переважно виконує роль акомпанементу, і

тільки в окремих епізодах йому доручено деякі тематичні уривки, але переважно струнній групі оркестру та під час повторів теми. В цілому загальний розвиток концерту спирається на традиції пізнього європейського романтизму. Цей жанр в українській музиці започатковано у творчості В. Косенка, автора одного з перших національних скрипкових концертів (ор. 6, 1918), де використано цитати з власних п'єс для скрипки (ор. 4), але ноти концерту, на жаль, не збереглися (Гордійчук, Калениченко, Клиш, 1992: 293).

Перша частина концерту для скрипки Л. Затуловського за структурою проявляє ознаки вільної форми з ознаками рондо, варіаційної та старовинної концертної форми. У структурі цієї частини, окрім основних розділів, присутні й додаткові частини – вступ і кода, які потребують самостійного статусу в формі, оскільки мають доволі об'ємні структури зі своїми темами та активну розробковість, що вийшла на перший план у коді. Розробковий і варіаційний розвиток пронизують всю форму і передусім охоплюють партію скрипки, яка

Allegro moderato

Рис. 1. Л. Затуловський. Концерт для скрипки з оркестром.
Перша частина (вступ)

Рис. 2. Л. Затуловський. Концерт для скрипки з оркестром.
Тема першої частини

пов'язана зі специфікою інструменту та рисами віртуозного типу жанру скрипкового концерту.

Так, вступ до першої частини починається партією скрипки, що виконує свій початковий пасаж із затакту, акцентуючи нестійкий звук основної тональності до мінор з частими імпровізаційними змінами ритмічних фігур (рис. 1).

Оркестровий супровід створює таємниче тло, гармонічні співзвуччя якого не відразу виявляють ознаки тональності; крім того, цікаво поєднані ознаки обох типів мажоро-мінору, проявляючи риси паралельної та однойменної тональності. Розвинена конструкція з 36 тактів (*Allegro moderato*), що утворена з п'яти контрастуючих елементів, поступово переходить у першу частину форми, в основі якої лежить щира лірична до-мінорна тема (рис. 2), викладена у простій дво-частинній формі репризного типу, де в окремих розділах проглядаються ознаки складних періодів, утворених з трьох речень.

Розімкнений перший період, завершуючись гармонічною домінантою, виводить на контрастну тематичну конструкцію – середину форми, яка стала місцевою кульмінаційною зоною. Характерність теми, її варіативний розвиток і змінні повтори у другому реченні, що призвели до появи ненормативних періодичних структур, нагадують пісенну куплетно-варіаційну форму.

Після розлогого розділу в наступально-три-вожному характері, де наявні ознаки сполучних модуляційних конструкцій, звучить нова тема (*Moderato*) в тональності мі мінор, яка доручається сольній партії скрипки (рис. 3).

Пісенний тематизм та ліричний характер висловлювання нагадує тему з першого розділу. Таким чином проявляються ознаки монотематизму мелодичного розвитку, варіаційний принцип, структура періодів, повторність викладу знову виявляють зв'язок з попереднім матеріалом. У першій частині форми композитор вводить дві неконтрастні теми, протиставляючи їм нестійкі, а часом і досить драматичні, конструкції-зв'язки. Повторення теми першого розділу, що притаманне формі рондо, збагачується інтонаціями другої ліричної теми, яка постає у вигляді початкового елемента теми та повтору цієї тематичної побудови в мі мінорі. Після чергової контрастної розробкової частини (*Allegro*) перша тема звучить в основній тональності, а друга – в соль мінорі. Повторення першої теми (*Andantino*), що дещо скорочується, перетікає в типову для жанру концерту сольну скрипкову каденцію. Вона інтонаційно нагадує основні теми першої частини і переходить в пряме повторення першої теми, віртуозне виконання якої збагачене елементами розвитку. Загалом цей розділ реалізує функцію коди, в основі якої головна тематична структура, кінцеве проведення початкового елемента якої впевнено підтверджує головну ліричну ідею першої частини концерту.

Отже, перша частина базується на проведенні, варіаційних змінах і розвитку двох лірично-пісенних тем. Окремі розділи форми часто розділяються досить розвиненими побудовами, які за типом викладу та модуляційно-зв'язувальною функцією нагадують інтермедії, характерні для

Рис. 3. Л. Затуловський. Концерт для скрипки з оркестром.
Друга тема першої частини

старовинної концертної форми. Проте основні частини форми, які виконуються здебільшого в основній тональності, не можуть претендувати на значення ритурнелю, а радше відповідають функції рефрену, притаманному класичному рондо. Водночас, романтичний характер концерту дозволяє визначити цю форму як рондо, оскільки така структура часто зустрічається в українських циклічних формах та в багатьох творах Л. Затуловського. Відсутність контрасту і тематичного зіставлення позбавляє форму ознак симфонізації. Проте основний контраст у першій частині спостерігається між пісенними та розробковими розділами, що певною мірою свідчить про ознаки пісенно-ліричного симфонізму.

Ліричним центром скрипкового концерту стала його друга частина (*Andante cantabile*). Тричастинну форму утворюють дві основні ліричні, пісенного характеру теми. Поряд із сольним інструментом переважає звучання струнної групи, на яку покладено повторення теми та основну супровідну функцію. Інші групи симфонічного оркестру майже не використовуються, тому фактура цієї частини не обтяжена і, загалом, підкреслює загальний романтичний настрій твору. Партію скрипки відрізняють м'які та ніжні інтонації, характерні романсові мелодичні звороти.

У першому розділі форми проявляється тричастинна структура, яка своїм масштабом і незначним внутрішнім контрастом, усе ж виходить за межі простої форми. Експонування початкового періоду засновано на розвиненій 32-тактовій кон-

струкції, яка поділяється на два 16-тактові речення з характерними каденціями. Скрипкове соло, яке звучить на фоні синкопованого струнного супроводу, демонструє головну тему другої частини концерту (рис. 4). В тональності ля-бемоль мажор виразно проглядаються риси романтичного вальсу з тендітними інтонаціями романсу. Вдруге тема виконується струнною групою оркестру на фоні імпровізацій сольного інструменту.

Середня частина цього розділу форми являє собою продовжений розвиток матеріалу, що поєднує ознаки основної та паралельної тональностей. Реприза головної теми динамічна, адже ущільнюється оркестрова фактура, додається тривале доповнення та завершальна концертна каденція з вільною сольною імпровізацією, побудованою на елементах майбутньої теми. Водночас вона виконує мелодико-гармонічну модуляцію на початку наступного розділу форми.

Середина *Andante* – дзвінко-задушевна, «широко дихаюча» мелодія ре мінор. Її десяти-тактову експозицію змінює інший тематичний уривок сі мінор, який виконує роль своєрідного приспіву. Цей тип двочастинної форми свідчить про пісенне походження будови, що позначається на тематиці та загальній побудові середини, де виявляються ознаки куплетно-варіаційної форми. Перша «варіація» проводить тему в партії струнних з її посиленням дублюванням дерев'яними духовими інструментами. Останнє проведення теми знов доручається скрипковому соло з іншим типом акомпанементу, в якому фактура оркестру

Рис. 4. Л. Затуловський. Концерт для скрипки з оркестром.
Головна тема другої частини

збагачена мідними духовими інструментами, що призводить до певної динамізації. Зв'язка, що виконується у сольного інструменту, готує наступну частину середнього розділу. Подальший варіаційний розвиток ґрунтується на збільшенні теми, що звучить на фоні фігурацій струнного супроводу. Тема, яка виконується у високому регістрі (на октаву вище основного проведення), створює відчуття одухотвореності й недосяжності. Середня частина завершується невеликою мело-

дичною модуляцією (три такти), яка тематично продовжує попередній матеріал. Повторення теми в репрізі скорочене, але з елементами динамізації. Тема звучить на октаву вище, її супроводжує щільна фактура супроводу оркестру. Напруження викладу призводить до сольної каденції, яка утворюється з невеликої скрипкової імпровізації та останнього розділу в супроводі струнних.

Друга частина в цілому виконує функцію загального ліричного центру концертного жанру.

Allegro moderato ♩ = 144

Рис. 5. Л. Затуловський. Концерт для скрипки з оркестром. Фінал. Рефрен

Allegro moderato ♩ = 144

Рис. 6. Л. Затуловський. Концерт для скрипки з оркестром. Фінал. Перший епізод

Її тематичний зміст проявляє риси монохарактерності, де відсутні суттєві образні контрасти. Композитор звертає увагу на певні принципи розвитку, властиві віртуозності сольного інструменту, вказуючи на його лірико-романтичний настрій. Отже, Л. Затуловський наповнює форму відносно великою кількістю імпровізаційних частин, що постають у вигляді скрипкових каденцій, оркестрових та сольних зв'язок, віддаючи їм, тим самим, вирішальну роль у формотворенні.

Фіналом концерту (*Allegro moderato*) є колоритна фольклорна сценка буковинського свята, в якій застосовано типові риси місцевої народної творчості. Ця частина пронизана різноманітним пісенно-танцювальним матеріалом, мелодії якого безперервно змінюють одна одну. Втілюючи задум, Л. Затуловський обирає одну з найрозповсюдженіших в його творчості музичних форм – рондо, яка дозволяє скористатися можливостями застосування тематичних контрастів та різноманітністю пісенно-танцювальної фольклорної традиції. В цій формі композитору вдалося поєднати класичну будову форми, яка має тісні зв'язки з народними витоками, основи народної буковинської мелодики та особливості ритміки танцювальних зразків, де втілені різні національні традиції української, румунської та інших культур.

Третя частина концерту розпочинається досить об'ємним вступом, який базується на пейзажно-фоновому матеріалі, що нагадує «Пори року» А. Вівальді. В основі рефрену (головної партії)

рондо лежать дві танцювальні мелодії в народному стилі, які передають настрій чоловічого танцю (рис. 5).

Перша тема (соль мінор) викладена скрипкою соло, її побудова варіативна, заснована на короткому двотактному мотиві, що розростається до десяти тактів. Повторюючись, тема переміщується в групу струнних, що змінює функції голосів у фактурі. Наступна тема має ознаки монотематизму, де тематичний розвиток поєднується з характером і способом викладу попередньої теми. Квадратна побудова іноді порушується завдяки наявності зв'язки, яка служить вступом до наступного розділу чи теми.

У першому епізоді, написаному в ля мінорі, створюється ейфорія народного буковинського свята, де змальовується масовий бадьорий танок у дусі коломийки. Партія сольної скрипки заснована на швидких шістнадцятих, що поєднуються з типовим акомпанементом. Це створює враження «троїстої музики», а гуцульський лад підкреслює буковинський колорит (рис. 6).

Дві восьмитактові побудови запального характеру контрастують за тональними (ля мінор – соль мажор) та ладовими (гуцульський – лідійський) ознаками. Друге проведення рефрену скорочується, де у варіаційному перевикладі повертається перша тема в основній тональності фіналу. Каденція сольної скрипки змінено відтворює інтонації рефрену та плавно переходить у черговий епізод форми рондо. Перед початком наступного розділу

Рис. 7. Л. Затуловський. Концерт для скрипки з оркестром.
Фінал. Другий епізод

з'являється модуляційна зв'язка, що доручається партії струнних інструментів.

Другий епізод рондо має форму контрастно-складеного типу, оскільки засновується на двох контрастних розділах. В першому (Comodo) в тональності соль мажор містяться дві пісенні теми, розділені зв'язкою. Розділ Allegro має просту двочастинну форму з перевагою варіаційного принципу розвитку. В темі відчутні типові ознаки румунських рапсодій: характерний динамічний принцип музичного розвитку, наростаюча енергетика народного танцю (рис. 7).

Останнє проведення рефрену містить варіацію першої теми, риси якої найвиразніше проявляються лише в кінці періоду, і другої, що звучала лише при першому виконанні головної теми в початковому розділі форми. При останньому проведенні тема лягає в основу кульмінації всього рондо. Вона звучить у струнних і духових інструментів, до неї контрапунктують стрімкі пасажі скрипки. Кульмінація посліпно переходить у код фіналу: вона будується на матеріалі вступу, завершуючи форму типовими мелодико-гармонічними зворотами.

Висновки. Таким чином, у скрипковому концерті Леоніда Затуловського проявилися риси віртуозного типу жанру, що пов'язується насамперед із виконавськими характеристиками сольного інструменту. Сольний інструмент – скрипка з властивими їй віртуозними прийомами гри (швидкі пасажі, широкі стрибки, подвійні ноти та ін.). Разом з цим, концерт містить велику кількість скрипкових каденцій, які підкреслює важливість імпровізації у творі. Тематичні утворення композитор доручає скрипці, навіть повторні виклади тем і супровід до них звучать у струнній груп. Натомість інші інструменти оркестру мають пере-

важно фонове значення, а іноді просто дублюють мелодії струнних.

В основу музичного тематизму концерту покладено стилізацію народних мелодій, де переінтоновано особливості пісенно-танцювальної музики Буковини. Варіаційний розвиток, який спостерігаємо переважно у розвиваючих розділах, підкреслює зв'язок із народним музикуванням. Отже, загальна концепція твору відображає народно-побутовий тип національного симфонізму. Утверджуючи його у своєму творі композитор не ігнорує і західноєвропейські традиції. Багато мелодій мають типово романтичний зміст, пов'язаний із характерними зворотами класичної музики минулих століть. Водночас, симфонічний розвиток, який часом виступає на перший план, класична тричастинна будова циклу не ховає і суттєвих відмінностей. Так, Л. Затуловський уникає сонатної форми, проте прагне до контрасту тематизму, що виявляється в його творі у тричастинних структурах та формі рондо. Наявність додаткових частин, зокрема зв'язок, сольних скрипкових каденцій, вступів до різних розділів форми, ще більше підкреслюють імпровізаційну природу інструменту та концертного жанру.

Отже, в скрипковому концерті Л. Затуловського бачимо чітке наслідування традицій національної композиторської школи та, водночас, самобутній стиль буковинського музичного мистецтва. Цей твір став одним із зрілих зразків творчості митця, де зосереджено основні риси його композиторського мислення, заснованого на принципах полістилістики. Буковинська полістилістика особлива, адже її основу складає полінаціональний фольклоризм, що найбільше відчутний в творах сучасних композиторів краю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Буковинські композитори: навч. посібник / уклад. А. В. Плішка. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 143 с.
2. Гордійчук М. М., Калениченко А. П., Клиш В. Л. Інструментальні концерти. *Історія української музики*: у 6 т. Київ: Наукова думка, 1992. Т. 4: 1917–1941. С. 286–307.
3. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Музичне мистецтво Буковини. Стилєві парадигми композиторської творчості XIX–XXI ст.: монографія. Чернівці: Букрек, 2020. 504 с.
4. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Стилєстичні особливості Буковинських рапсодій Леоніда Затуловського. *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті*: збірка наукових праць. Харків: ХДАДМ, 2018, № 3. С. 109–113.
5. Каплієнко-Ілюк Ю. В. Фортепіанний концерт Леоніда Затуловського в аспекті національного розвитку жанру. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство* / за ред. О.С. Смоляка. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. № 2 (Вип. 39). С. 102–109.
6. Леонід Затуловський. Блукаючі зірки (сюїта для симфонічного оркестру) : навчальний посібник / упорядкування та вступна стаття Ю. В. Каплієнко-Ілюк. Чернівці : Місто, 2019. 96 с.
7. Kapliienko-Iliuk Yuliya. «Wandering Stars» by Leonid Zatulovskiy: traditions and innovation in the interpretation of the symphonic suite genre. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. Київ: Міленіум, 2018. № 4. С. 270–275.

REFERENCES

1. Plishka A. V. (ed.). Bukovyns'ki kompozytory [Bukovinian composers]. Chernivtsi: Chernivetskiy nats. un-t, 2011. 143 p. [in Ukrainian].
2. Hordiychuk M. M., Kalenychenko A. P., Klyn V. L. Instrumental'ni kontserty [Instrumental concerts]. Istoriya ukraïns'koyi muzyky. Kyiv: Naukova dumka, 1992. Vol. 4: 1917–1941. pp. 286–307 [in Ukrainian].
3. Kapliyenko-Iliuk Yu. V. Muzychne mystetstvo Bukovyny. Styl'ovi paradyhmy kompozytors'koyi tvorchoosti XIX – XXI st. [Music Art of Bukovyna: Style Paradigms of Composer Art of the XIX – XXI Centuries. Chernivtsi: Bukrek, 2020. 504 p. [in Ukrainian].
4. Kapliyenko-Iliuk Yu. V. Stylistychni osoblyvosti Bukovyns'kykh rapsodiy Leonida Zatulovs'koho [Stylistic peculiarities of Bukovynian rhapsodies by Leonid Zatulovskyi]. Tradytsiyi ta novatsiyi u vyshehnyy arkhitekturno-khudozhniy osviti: zbirka naukovykh prats'. Kharkiv: KhDADM, 2018. № 3. pp. 109–113 [in Ukrainian].
5. Kapliyenko-Iliuk Yu. V. Fortepianny kontsert Leonida Zatulovs'koho v aspekti natsional'noho rozvytku zhanru [The concert for piano by Leonid Zatulovskyi in the context of national development of the genre]. Naukovi zapysky Ternopil's'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatyuka. Ternopil: Publishing Division of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 2018. № 2 (39). pp. 102–109 [in Ukrainian].
6. Leonid Zatulovs'kyi. Blukayuchi zirky [Wandering Stars]. Chernivtsi: Misto, 2019. 96 p. [in Ukrainian].
7. Kapliyenko-Iliuk Yu. «Wandering Stars» by Leonid Zatulovskyi: traditions and innovation in the interpretation of the symphonic suite genre. Visnyk Natsional'noyi akademiyi kerivnykh kadrov kul'tury i mystetstv: nauk. zhurnal. Kyiv: Millennium, 2018. № 4. pp. 270–275